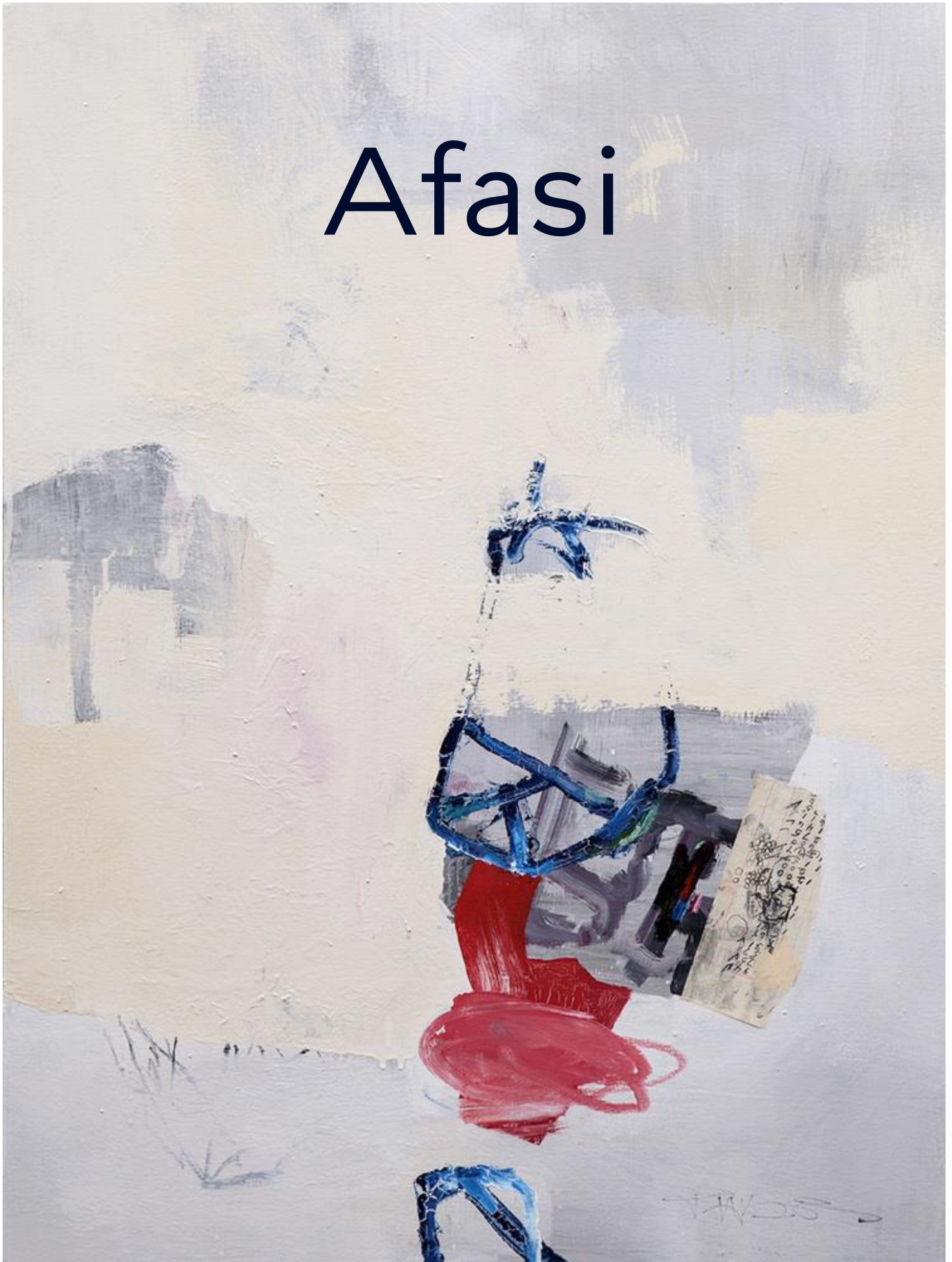

Afasi

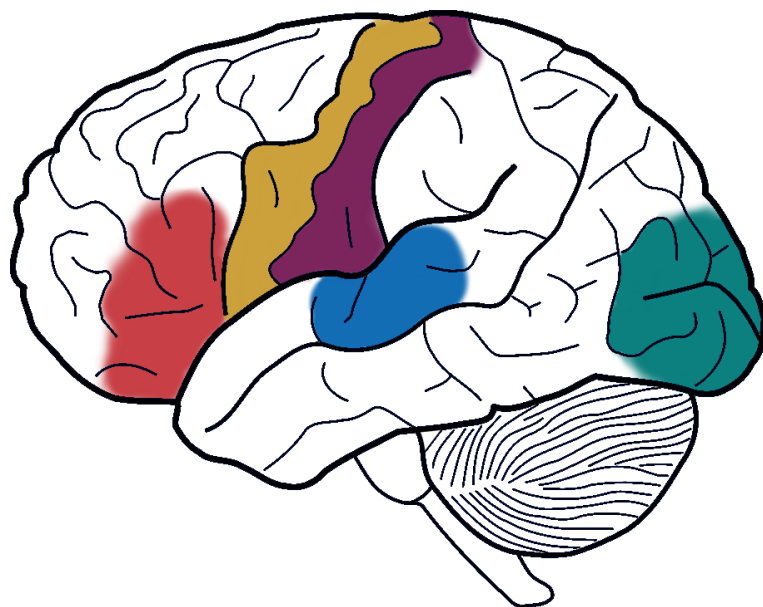

Lidt om en hjerneskade

En hjerneskade opstår som regel efter en blodprop i hjernen, en hjerneblødning eller et ulykkestilfælde.

- Produktion af sprog
- Forståelse af sprog
- Bevægelser
- Følesans
- Syn

Nogle personer rammes så let at der næsten ikke ses eller opleves forandringer. Andre rammes hårdere og må leve med vedvarende følger efter skaden.

Følgerne kan være fysiske såsom en lammelse i den ene side af ansigtet, den ene arm eller nedsat følesans i fingrene. Andre følger er mere skjulte såsom vanskeligheder med sprog (afasi), tale (dysartri), hukommelse, koncentration, planlægning, orientering, tidsfornemmelse, sygdomsindsigt eller følelsesmæssige reaktioner.

Hvad er afasi?

Afasi er en sprogforstyrrelse, der opstår på grund af en hjerneskade. Omkring en tredjedel af personer, der får en hjerneskade får afasi.

Afasi kan påvirke en persons evne til at tale, forstå, læse og skrive. De sproglige færdigheder, som personen tidligere har haft, er blevet forringet. En person med afasi kan have svært ved at udtrykke sig, forstå tale og skrift eller begge dele. Disse problemer forværres typisk, når personen med afasi er træt.

Afasi kan forbedres eller forsvinde over tid, men er ofte permanent. Afasi forandrer en persons liv, og nogen kan blive afhængige af hjælp fra andre.

Personer med afasi tænker og føler som før, men kan have svært ved at udtrykke det. Mange personer med afasi kan derfor føle sig ensomme eller frustrerede.

Afasi kan ramme på flere måder

Forstå

Læse

Sprog

Tale

Skrive

Hvad er totalkommunikation?

Find ordet

Man kan hjælpe sig selv (eller få hjælp) med at finde et ord ved at stille disse spørgsmål.

1. Gruppe

Hvilken gruppe/kategori tilhører den/det?

2. Egenskaber

Hvordan vil du beskrive den/det?

Materiale, størrelse, struktur, forskellige dele

3. Handling/brug

Hvordan bruger man den/det?

Hvad kan den/det gøre?

Hvem bruger den/det? Og hvornår?

4. Lokalisation

Hvor kan du finde den/det?

5. Association

Hvad får ordet dig til at tænke på?

6. Ordets længde

Er det et langt eller et kort ord?

Hvor mange stavelser er der i ordet?

7. Rim

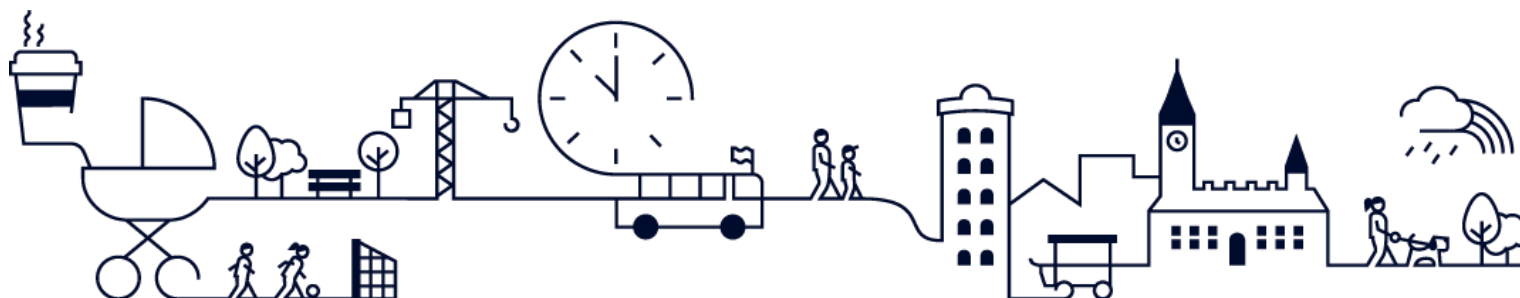
Hvad rimer det på?

Aktiviteter, der stimulerer sproget

Her er nogle forslag til aktiviteter, der kan stimulere en person med afasi sprogligt:

- Samtale om dagligdags ting såsom fælles interesser, dagens aftaler og oplevelser
- Kigge i fotoalbums og tale om gamle dage
- Se danske film eller serier, som man kender i forvejen
- Se nyheder sammen
- Læse avis sammen
- Læse højt for hinanden
- Spille spil (kort, terninger, paratvidenspil og brætspil)
- Synge og lytte til musik
- Tegne og male
- Tage på udstillinger

Håndtering af følelser

Uanset skadens omfang vil der være en følelsesmæssig reaktion på skaden, som kan påvirke alle i den hjerneskadedes familie. Hver person håndterer sorgen forskelligt. Ved sådan en livsomvæltning kan det være vigtigt at give hinanden tid til at acceptere den nye situation og tid til at hele.

En hjerneskade kan have stor indflydelse på identiteten. Mange føler sig forandret, og det kan være en tidskrævende og svær proces at lære sit nye *jeg* at kende. I denne forbindelse kan man let miste sin selvtillid. Personer med hjerneskade kan bruge meget energi på at fokusere på sig selv, og det kan til tider fremstå som om, de overser omgivelsernes følelser.

Selv de mindste ting i hverdagen kan kræve meget energi, når man har en hjerneskade, og man bliver let udtrættet. Det kan være en fordel at have en daglig rutine, da mange indtryk kan føles belastende eller frustrerende.

Hvad kan CSV gøre?

På CSV kan personer med afasi modtage taleundervisning og rådgivning om deres vanskeligheder. Nogle færdigheder kan måske bedres, andre gange vil der være tale om at lære alternative måder at udtrykke sig på.

CSV tilbyder både ene- og holdundervisning.

Pårørende og plejepersonale er velkomne til at deltage med den afasiramtes samtykke.

Vi hjælper blandt andet med:

- Undersøgelse af de sproglige vanskeligheder
- Sprog- og taleundervisning
- Samtalestøtte og alternativ kommunikation
- Brug af IT (telefoner, tablets og computere)
- Rådgivning af pårørende og plejepersonale
- Andre kognitive vanskeligheder

Kontakt CSV

Vi har til huse to steder i byen:

Frankrigsgade 4, 2300, København S

Bystævneparken 20, 2700, Brønshøj

Telefontid: Mandag-Fredag 09:00-13:00

Telefon: 82 56 11 00

E-mail: mail@csv.kk.dk

Web: www.csv.kk.dk

Nyttige hjemmesider

Hjernesagen: www.hjernesagen.dk

Hjerneskadeforeningen: www.hjerneskadet.dk

Omslag

APHASIA 4 af Tim Hussey.

Tim blev inspireret af sin mor, som også havde vanskeligheder med talen.

